

VILNIAUS KOMERCINIO ARBITRAŽO TEISMO MEDIACIJOS TAISYKLĖS

Galioja nuo 2014 m. birželio 01 d.

1 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Šios taisyklės nustato tvarką, pagal kurią Vilniaus komercinio arbitražo teismas (toliau – VKAT) administruoja ir vykdo mediacijos procedūras.
2. Mediacija (taikinamasis tarpininkavimas) – tai ginčų sprendimo procedūra, kurios metu vienas ar keli mediatoriai (taikinimo tarpininkai) padeda ginčo šalims jį spręsti taikiai.
3. Vykdam mediaciją pagal šias taisykles taip pat laikomasi Europos mediatorių elgesio kodekso nuostatų.
4. Pagal šias taisykles mediacija gali būti taikoma spręsti nacionalinius arba tarptautinius paprastai privatinio pobūdžio ginčus dėl kurių gali būti sudaryta taikos sutartis. Mediacija gali būti taikoma visam ginčui arba jo daliai išspręsti. Mediacija gali būti vykdoma nepriklausomai nuo to ar šalys naudoja kitus ginčo sprendimo būdus, išskyrus atvejus, kai šalių susitarimu arba galiojančiais teisės aktais nustatyta kitaip.
5. Šalių prašymu VKAT gali taikyti ir kitas taisykles bei procedūras.

2 straipsnis. Mediacijos pradžia

1. Ginčo šalys arba šalis, pageidaujanti inicijuoti mediaciją, pateikia VKAT rašytinį prašymą dėl mediacijos vykdymo pagal šias taisykles, kuriame nurodo:
 - 1) ginčo šalių, jų atstovų ir kitų suinteresuotų asmenų vardus, pavardes arba pavadinimus, kodus, adresus, telefono numerius, fakso numerius, elektroninio pašto adresus, kitus kontaktinius duomenis;
 - 2) ginčo situacijos aprašymą, atskleidžiant ginčo pobūdį, esmę, vertę, šalių pozicijas, reikalavimus, atsikirtimus, jų pagrindus ir kt.;
 - 3) nuomonę dėl mediatoriaus(-ių) kandidatūros(-ų);
 - 4) informaciją apie kitus šiam ginčui spręsti taikomus būdus ir procedūras;
 - 5) kitą reikšmingą informaciją (pageidaujamą mediacijos trukmės terminą, kalbą, kuria gali būti vykdoma mediacija, šaliai tinkamą mediacijos vietą ir kt).
2. Prie prašymo pridedami registracijos rinkliavos sumokėjimą patvirtinantys dokumentai ir prašymą paduodančių atstovų įgaliojimus patvirtinantys dokumentai. Jeigu šalys yra sudariusios sutartį dėl mediacijos ar kitos alternatyvios ginčo sprendimo procedūros taikymo, turi būti pridėta ir ši sutartis. Mediaciją inicijuojančios šalies pageidavimu arba VKAT ar mediatoriaus prašymu turi būti pateikiami taip pat kiti dokumentai, patvirtinantys prašyme nurodytus faktus.
3. Mediacijos procedūros administravimas pradedamas, kai gaunamas aukščiau nurodytas prašymas ir sumokama registracijos rinkliava.
4. Tuo atveju, jeigu prašymą vykdyti mediaciją pateikia tik viena ginčo šalis, VKAT ne vėliau kaip per septynias dienas išsiunčia kitai ginčo šaliai pasiūlymą dalyvauti mediacijoje. VKAT taip pat gali padėti šalims suderinti nuomones dėl mediacijos taikymo. Šiuo atveju mediaciją inicijuojanti šalis turi pateikti VKAT tiek prašymo dėl mediacijos kopijų, kad po vieną tektų VKAT ir kitai ginčo šaliai.

3 straipsnis. Mediatoriai ir jų skyrimas

1. Mediatoriumi paprastai skiriamas abiejų ginčo šalių pasirinktas asmuo, kuris turi reikiamą kompetenciją ir yra nešališkas.
2. Jeigu šalys neturi išankstinės nuomonės arba nesutaria dėl mediatoriaus, kuris turėtų reikiamą kompetenciją ir būtų nešališkas, kandidatūros, mediatorių parenka VKAT pirmininkas. VKAT skelbia rekomenduojamų mediatorių sąrašą.
3. Šalių susitarimu, gali būti skiriamas daugiau nei vienas mediatorius.
4. Prieš skiriant asmenį mediatoriumi jis turi pateikti rašytinį sutikimą vykdyti konkretaus ginčo mediaciją, kuriame taip pat patvirtinta savo kompetenciją ir nešališkumą.
5. Mediatorius skiria VKAT pirmininkas.
6. Mediatorius negali būti arbitru arba teisėju tame pačiame ginče, kuriame vykdė ar vykdo mediaciją, išskyrus atvejus, kai ginčo šalys raštu susitaria, kad mediatoriumi būtų skiriamas arbitras arba kad mediatorius vykdytų arbitro funkcijas ir šis tam neprieštaruoja. Be to, mediatorius negali būti nė vienos ginčo šalies advokatu ar atstovu tame pačiame ginče, kuriame vykdė ar vykdo mediaciją.

4 straipsnis. Mediacijos vykdymas

1. Šalys gali susitarti dėl mediacijos vedimo būdo ir tvarkos, derindamos tai su mediatoriumi. Tuo atveju jeigu nėra tokio šalių susitarimo, mediatorius privalo veikti tinkamai, užtikrindamas mediacijos proceso į bendradarbiavimą nukreiptą pobūdį, efektyvumą, operatyvumą, teisėtumą, sąžiningumą, šalių lygiateisiškumą ir kitus mediacijos principus. Mediatorius proceso pradžioje pristato mediacijos esmę, principus ir tvarką. Šalys turi bendradarbiauti tarpusavyje ir su mediatoriumi mediacijos metu.
2. Mediatorius gali vykdyti atskirus pasitarimus su kiekviena iš šalių nedalyvaujant kitai šaliai.
3. Mediacijos metu dalyvauja šalys, jų atstovai ir mediatorius. Šalių prašymu arba sutikimu mediacijos metu gali dalyvauti ir kiti asmenys. Apie pageidaujamą tokių asmenų dalyvavimą mediacijoje šalys mediatoriui paprastai turėtų pranešti iš anksto. Nustatęs, kad yra daugiau konkretaus sprendžiamo ginčo šalių, mediatorius pasiūlo dalyvaujančioms šalims imtis veiksmų dėl jų įtraukimo mediaciją.
4. Bet kuri šalis gali pasitraukti iš mediacijos, nenurodydama pasitraukimo priežasčių. Apie savo pasitraukimą šalis informuoja VKAT raštu. Pasitraukimas nekliudo pakartotinai taikyti mediaciją.
5. Mediacijos eiga nėra fiksuojama, išskyrus atvejus, kai šalys ir mediatorius sutaria kitaip.
6. Mediatorius turi pranešti ginčo šalims bei VKAT ir nutraukti mediaciją, jeigu taikus susitarimas, kuris gali būti šalių pasiektas, atsižvelgiant į ginčo aplinkybes ir mediatoriaus kompetenciją, bus neįvykdomas ar neteisėtas arba jeigu mediatorius pripažįsta, kad taikus ginčo išsprendimas tęsiant mediaciją mažai tikėtinas.

5 straipsnis. Mediacijos pabaiga

1. Mediacija baigiasi, kai:
 - 1) šalys pasirašo taikos sutartį;
 - 2) mediacija nutraukiama abiejų šalių arba vienos šalies rašytiniu pareiškimu;
 - 3) mediacija nutraukiama mediatoriaus rašytiniu pareiškimu šių taisyklių 4 straipsnio 6 dalies atveju, prieš tai pasitarus su šalimis;
 - 4) pasibaigia mediacijai skirtas laikas ir šalys bei mediatorius jo nepratęsia;
 - 5) į mediaciją kviečiama šalis, kuri nebuvo iš anksto sudariusi susitarimo dėl mediacijos, raštu atsisako dalyvauti kitos šalies inicijuotoje mediacijoje arba kai praeina vienas mėnuo nuo pasiūlymo dalyvauti mediacijoje išsiuntimo dienos;
 - 6) laiku nesumokamas VKAT nustatytos rinkliavos;
 - 7) VKAT raštu praneša šalims, kad nepaisant protingų pastangų nepavyko paskirti tinkamo mediatoriaus.
2. Mediatorius nedelsdamas praneša VKAT apie mediacijos pabaigą ir to priežastis.
3. Jeigu sudaroma taikos sutartis, šalys perduoda vieną taikos sutarties egzempliorių VKAT sekretariatui.
4. Šalių prašymu ir mediatoriaus sutikimu VKAT pirmininkas gali skirti mediatorių arbitru, kad šis patvirtintų šalių sudarytą taikos sutartį arbitražo sprendimu.

6 straipsnis. Konfidencialumas

1. Jeigu ginčo šalys nesusitarė kitaip, ginčo šalys, mediatoriai ir VKAT turi laikyti paslapyje visą mediacijos ir su ja susijusią informaciją, išskyrus informaciją, kurios reikia siekiant patvirtinti ar įvykdyti mediacijos metu sudarytą taikos sutartį, ir informaciją, kurios neatskleidimas prieštarautų viešajam interesui (ypač kai reikia užtikrinti vaiko interesus arba užkirsti kelią žalos fizinio asmens sveikatai ar gyvybei atsiradimui).

2. Mediatorius negali vienos ginčo šalies jam patikėtos konfidencialios informacijos atskleisti kitai ginčo šaliai, jeigu nėra informaciją patikėjusios ginčo šalies leidimo.

3. Mediacijos metu vienos iš ginčo šalių kitai šaliai pateikti duomenys, dokumentai, pareiškimai, pozicija dėl ginčo išsprendimo ar taikaus susitarimo sudarymo, kaip ir bet kokie mediatoriaus pareiškimai, nuomonė ar pastebėjimai, negali būti laikomi leistiniais įrodymais teisme, arbitraže ar kitame ginčų sprendimo procese, jei šalys nesusitarė arba teisės aktai nenustato kitaip. Įrodymai, šalies gauti ne mediacijos metu, kurie kitu atveju būtų leistiniais įrodymais teisme, netampa neleistiniais įrodymais vien dėl to, jog jie buvo panaudoti ar jais buvo remiamasi mediacijos metu.

7 straipsnis. Rinkliavos

1. Paduodant prašymą dėl mediacijos vykdymo, į VKAT sąskaitą sumokama 1300 EUR plus PVM registravimo rinkliava, kuri yra negrąžinama.

2. Rinkliava mediatoriaus honorarui apskaičiuojama pagal VKAT pirmininko nustatytą valandinį įkainį, kuris paprastai neviršija 150 EUR plus PVM už valandą. Už pirmas tris vieno mediatoriaus darbo valandas apmokama iš registravimo rinkliavos.

3. Už taikos sutarties sudarytos mediacijos išdavoje patvirtinimą arbitražo teismo sprendimu šių taisyklių 5 straipsnio 4 dalies pagrindu šalys sumoka VKAT 500 EUR.

4. VKAT pirmininkas, gali administravimo rinkliavą ir rinkliavą mediatoriaus honorarui nustatyti fiksuotos sumos principu.

5. Kompensavimo rinkliava mokama mediatorių ir/arba pagalbinio personalo kelionės, nakvynės ir kitoms su dalyvavimu mediacijoje susijusioms išlaidoms padengti, taip pat apmokėti už vertėjų ar ekspertų paslaugas, patalpų ir įrangos posėdžiams nuomą bei šalims suteiktas kitas paslaugas. Kompensavimo rinkliavos dydį nustato VKAT sekretoriatas, remdamasis atitinkamos transporto rūšies tarifais, viešbučio, patalpų vietos nuomos įkainiais ir kitais dokumentais.

6. Registravimo rinkliavą sumoka mediaciją inicijuojanti šalis arba šalys. Jei nėra šalių susitarimo dėl kitų rinkliavų mokėjimo tvarkos, kitas rinkliavas šalys sumoka lygiomis dalimis. Šalis gali sumokėti kitos šalies neapmokėtą rinkliavos dalį.

7. Rinkliavos sumokamos iš anksto VKAT sekretoriato nustatytais terminais. Mokėjimai vykdomi į Nuolatinės arbitražo institucijos "Vilniaus komercinio arbitražo teismas" sąskaitą Nr. LT287044060001217817, esančią AB SEB bankas, banko kodas 70440, SWIFT kodas CBVI LT 2X.

8. Paklaidas, padarytas apskaičiuojant rinkliavų dydį, ištaiso VKAT sekretoriatas. Permokėtos sumos gražinamos, o ne visos sumokėtos – įmokamos papildomai. Pradėjus mediaciją, šalys solidariai atsakingos VKAT už visų rinkliavų sumokėjimą.

9. Iki euro įvedimo dienos Lietuvos Respublikoje, šioje tvarkoje nustatytos vertės išreikštos eurai perskaičiuojamos į litus taikant Lietuvos banko nustatytą oficialų lito ir euro santykį.

8 straipsnis. Atsakomybės ribojimas

Mediatoriai, jų pagalbinis personalas, VKAT, šio teismo pirmininkas ir darbuotojai bei atstovai neatsako jokiems asmenims už jokių veiksmus ar apsirikimą mediacijos procese ta apimtimi, kuria tokį atsakomybės ribojimą leidžia taikoma teisė.

9 straipsnis. Taisyklių pakeitimas ir galiojimas

1. Šias taisykles VKAT valdyba gali bet kada pakeisti ar papildyti. Taisyklių pakeitimai ir papildymai atgal negalioja.

2. Taikomos tos mediacijos taisyklės, kurios galioja tuo metu, kai VKAT sekretoriatas gauna prašymą dėl mediacijos vykdymo.
3. Šios taisyklės įsigalioja nuo 2014 m. birželio 01 d.
